

П Р О Т О К О Л

а_1956_004408

№ 27

Днес, 15. III. 1956 г., се състоя заседание на Художествения съвет, свикано по спешност за промяна в репертоара, на което присъствуваха др. др.: Ф. Филипов, ~~Кр. Мирски~~ Ст. Сърчаджиев, Кр. Мирски /др. Бениеш е освободен, заради репетицията на "Салемския процес"/, засл. деят. на изк. Н. Лилиев, Ст. Тончев, засл. артисти - Хр. Коджабашев и Ст. Караламбов, М. Колчакова, Л. Дюстабанова и Б. Митев.

Ф. ФИЛИПОВ - Във връзка със задачата, която трябваше да се възложи на режисьора Сърчаджиев на 5. I. т. г. аз изпратих на директора писмо в отговор на докладната записка на др. Сърчаджиев до него. Моето писмо сега няма да прочета. Тогава Сърчаджиев беше в Стара-Загора. Трябва да ви припомня обаче, че по голямото настояване на др. Сърчаджиев и на известни членове на Художествения съвет в нашия репертоар се включи "Бай Ганьо". По този въпрос има думата др. Сърчаджиев. Смятаме, че през месец май трябва във Филиала да имаме премиера и с оглед на това се свиква днешния съвет.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Аз искам да ви запозная с историята на моето писмо. Когато се заговори за драматизацията на "Бай Ганьо", аз се заинтересувах и я взех от др. Ковачев. Занесох я и работих по нея докато бях в Стара-Загора. След като се върнах от там, я предложих на съвета, който с известно колебание я прие и се разпределиха ролите. Поправките, които искаха от мен - интермедията - не успях да направя напълно, не ми стигнаха силите. Помолих автора да направи това и той старателно се вслуша в препоръките, но въпреки това не бях доволен. Миналия път, когато се разпредели пиесата, аз подведох съвета със своето категорично становище, защото много от хората не бяха съгласни с мен.

Съветът на мен ми гласува премного доверие, че ще мога да се справя с тази задача в процеса на работата; възлагаше много надежди на моите режисьорски възможности и аз подчертах, че наистина вярвам, че в процеса на работата ще мога да направя нужното, за да се получат интермедии, които да свържат отделните картини в хубав спектакъл. Но **яж**, като почнах репетициите, в мен се породихо съмнение в собствените ми сили, в това, че действително ще мога да доведа всичко до такъв резултат който се иска за драматизацията. Аз и сега се съмнявам, че ще мога така да помогна, че да може да стане хубава драматизацията на "Бай Ганьо". Хора, чието мнение ценя, се изказаха, че драматизацията не е още завършена, че върху произведенията на Алеко Константинов трябва още да се работи, а такива сили в мен липсват, за да помогна в това отношение. При това в Писателския съюз повдигат много рязко въпроса за драматизациите, които играем и специално за "Бай Ганьо". Аз поисках **дв** мнение то на Писателския съюз, но, понеже ще се иска много време за изясняване на тия неща, то другарят главен режисьор, за да не се губи ценно време, предложи да поставя други две пиеси, и аз предложих още една, та станаха три пиеси, от които трябва да изберем една, която да поставя аз в най-бързия възможен срок. Такова е и моето желание, макар, че аз постъпих много нетактично спрямо драматизатора, защото трябваше да кажа много порано съмненията, които имах в себе си. Постъпих много нечестно. Пиесите са: "Златната мина," "Ступената стомна и "Волпоне". Аз само едната пиеса не знам. Върху "Волпоне" има изработени ^{скици и за} декори, и ^{за} костюми.

Ф. ФИЛИПОВ - Аз в едно приятелско писмо писах на директора, че Сърчаджиев може да си работи над драматизацията "Бай Ганьо" и паралелно с това да се заеме с поставянето на някоя пиеса, защото така загубихме два месеца и 20 дена. Така че предлагам да заменим "Бай Ганьо" с една от тези три пиеси, а драматизацията да мине в списъка на българските пиеси, които чакат да бъдат работени в нашето Литературно бюро.

"Волпоне" е стояла в нашите планове, като пиеса, която трябва да се играе от Народния театър.
Моля да ме посъветвате какво да направя.

"Счупената стомна" пада, защото Сърчаджиев не я познава, но всички познават "Златната мина" и "Волпоне" и двете са стоели в репертоара на театъра, и двете ще влязат ако не сега, после.

СТ. КАРАЛАМБОВ - Смятам, че е хубаво да се играе българска пиеса във филиала.

Н. ЛИЛИЕВ - Премиерата на "Златната мина" е била през 1937 година.

СТ. КАРАЛАМБОВ - Но режисьорът е прав да отложи постановката, защото в този вариант, при това положение, при което беше "Бай Ганьо", ако я поставим, аз смятам, че няма да спечели много театърът.

М. КОЛЧАКОВА - Аз няма да се изкажа по този въпрос. Не ми е възможно. Ще говоря само по едно нещо, което ще ви се види малко странично.

Ние преди малко разгледахме въпроса за сатиричен театър и много скърбяхме, че няма репертоар за такъв театър. Не мога спокойно да говоря, защото тук нещата не са така, както ги разкривате. Не е това, че другарят Сърчаджиев не е намерил сили да поправи драматизацията, а това, че той се е уплашил много от българските писатели. Той каза снощи, че те щели да го разсипят. Та ние ще играем не кой да е автор, а Алеко Константинов. Това е ярка политическа сатира, която би могла да се играе на световните сцени, но това не го оцени човекът, който иска да направи сатиричен театър. Пред нея щяха да бледнеят и "Баня" и "Дървеница" на Маяковски. Но има нужда от режисьори-професионалисти, а от смели хора, които да не се страхуват, че ще ги чукнат от Писателския съюз, тъй като у другаря Сърчаджиев не забелязах нито жжжж гражданска доблест, нито творческа дързновеност, нито достатъчна увереност в своя талант, мен ми е все едно дали ще поставим "Златната мина" или друго. И защо два месеца нищо не е работил? В тая държава се плаща не за да си клати някой краката и да ходи да поставя другаде пиеси.

КР. МИРСКИ - Аз не виждам възможност да се работи "Бай Ганьо", щом самият режисьор има чувството, че по-бързо ще се справи с "Волпоне", че по-го увлича и освен това в съвета винаги сме изтъквали нейните достоинства. Тя е пиеса с малко действащи лица. Аз няколко пъти казах мнението си за "Бай Ганьо" в съвета, че има известни слабости, които трябва да се оправят, но след твоите изявления, съгласих се, че ще се поправи през време на работа, но щом сега казваш друго, нямам нищо против. "Волпоне" е класическа творба, която ние трябва да играем. Тази драматизация на "Бай Ганьо" от Константин Ковачев е направена сполучливо, а що се отнася до подробностите, те са дребни. Нека се каже на писателите: "Вие сте писатели, искаме да играем "Бай Ганьо", би ли се заел някой да направи драматизация?" А нека тази да си стои в нашата архива. Тогава да видим.

Ф. ФИЛИПОВ - Тя ще бъде в нашето Литературно бюро. Би ли се заел някой друг режисьор да постави "Бай Ганьо" сега?

КР. МИРСКИ - Аз съм много зает - предстои ми поставянето на "Първият удар", трябва да готвя дубльори в "Гераците", в "Дон Карлос".

Ф. ФИЛИПОВ - В такъв случай, понеже тук става въпрос да не се спира работата с "Бай Ганьо" и с този автор, ще продължи това Литературното бюро.

КР. МИРСКИ - Става дума за догодина.

Ф. ФИЛИПОВ - За новия сезон. За да не се изоставя работата нека един от двамата режисьори се ~~жени~~ занимава с нея.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Аз ще продължа работата по драматизацията. Никога не съм се отказвал от нея.

КР. МИРСКИ - Аз нямам нищо против нея, обаче това е по-дабечна работа, после на мен ми се ще да поставя вече пиеса от по-друг род, защото напоследък ми се наредиха 5-6 български пиеси.

Ф. ФИЛИПОВ - На мен пък 7 съветски. Но въпросът е да не изоставяме "Бай Ганьо". Да се заемат хора, които ще доведат работата до зрял край.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Не се бойте, че писателите ще се сърдят. Нека те да направят по-хубава драматизация, но "Бай Ганьо" не бива да се изоставя. Мен ми хрумна идеята да поставим "Вражалец" Като че нашият филиал повече ще се напълни при него, отколкото ако поставим "Златната мина".

Н. ЛИЛИЕВ - Трябва да кажа, че трябва да се почне колкото се може по-скоро работа с една пиеса за филиала. Аз се спрях на "Бай Ганьо", защото имаше все пак готов материал за работа и режисьорът почти или напълно беше съгласен да почне работа по нея, но сега виждам, че положението се е изменило, след като не е успял да осъществи намерението си да нанесе поправки. Защо съм съгласен с поставянето на "Волпоне" - защото има готови декорации и понеже на няколко пъти Сърчаджиев е предлагал да я постави.

Всеки случай след "Салемският процес" и "Задморски гости" до края на сезона трябва да излязат още две пиеси.

Ф. ФИЛИПОВ - "Село Степанчиково" се обяви от директора, превежда се, всички знаете.

Никога драматизацията не може да задоволи напълно съответния постановчик и никога не може да се иска от драматизацията да има онова въздействие, което има самото произведение. Пълноценен драматизатор няма. Недейте мисли, че някой проявен писател непременно ще я направи по-добра. Той би предпочел дори да напише нещо оригинално, отколкото да драматизира.

Ф. ФИЛИПОВ - А Достабанова не бива толкова да се тревожи, че нямало производствен план, защото това не е истина - когато Темелков отиде в отпуската, даде папката с плана.

Л. ДОСТАБАНОВА - Другарю Филипов, аз за пръв път слушам за "Село Степанчиково".

Ф. ФИЛИПОВ - Реши се в Художествения съвет, имаш папка.

Л. ДОСТАБАНОВА - Тя не е в мен. С кой режисьор?

Ф. ФИЛИПОВ - С Масалитинов. Затова присъствуващ на Художествените съвети, за да придвижваш техните решения.

Ф. ФИЛИПОВ - Каза се, че се постави от Масалитинов и Филипов. Тогава се замени "Златната карета". Аз протестирах срещу тази смяна.

Л. ДОСТАБАНОВА - Аз съм отсъствувала от този съвет значи.

Ф. ФИЛИПОВ - Говори тогава по другите въпроси.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Която пиеса иска Сърчаджиев да си постави.

ХР. КОДЖАВАШЕВ - Ние имаме нужда за през лятото от повече смях във Филамала. "Волпоне" е прекрасна пиеса, но трябва повече работа по нея, по академична работа, ролите са мъчни. Навремето сме я играли, но е много мъчна пиеса.

Има една много хубава пиеса от Анатол Франс "Нямата жена".

Ст. ТОНЧЕВ - По въпроса за "Бай Ганьо" аз съвсем ясно и определено изказах становището си пред Художествения съвет на миналото заседание, като имах пред вид състоянието на представената драматизация. Разбирам, че на другаря Сърчаджиев много по-лесно ще му бъде да постави "Волпоне", но, като гледам репертоара, виждам, че няма нито една българска пиеса през този сезон и много моля другарите и другаря Филипov, когато решават този въпрос да имат това пред вид, затова аз съм за "Златната мина".

Б. МИТЕВ - Аз няма да се изказвам.

Ст. СЪРЧАДЖИЕВ - По въпроса, който повдигна другарката Колчакова искам да отговоря, че Сърчаджиев е проявявал достатъчно доблест и смелост и при Стършелови спектакли е трябвало да работи сам и да прави някои работи, където е било нужно да притежаваш много повече гражданска смелост, така, че в липсата на такава не може да бъде обвинен. А за "Бай Ганьо" не бива да се мисли, че се отказвам да работя, напротив намирам я за много благородна и ценна задача. Но не може да се очаква от мен да я обогатя така, както това би направил един писател, а общото мнение на Художествения съвет беше, че е бедна и трябва режисьорът в процеса на работа да я обогати. Такива сили се оказва, че в мен няма. Това е главното ми съображение и мнението на хора, които не са далеч от театъра.

Аз съм поставял и "Златната мина" - Петко Атанасов игра великолепно главната роля. И сега би могло да се намери актьор, но ми се струва, че ~~жиза~~ е много обикновена пиеса, а "Волпоне" е класическа остра сатира, която никак не е загубила значението си и днес. Много по-голяма задача за нашия театър е поставянето на "Волпоне". Има и изпълнители - Трандафилов, Кисимов и бързо ще я пригетвим, но и за "Златната мина" не бих

имал нищо против. Имам и оригиналния текст на "Волпоне".

СТ. КАРАЛАМ БОВ - Ако питате мен и аз бих казал да се играе "Волпоне", но, когато става въпрос да се избира между "Златната мина" и "Вражалец", не може да става дума, че "Вражалец" има същата стойност, каквато има "Златната мина". А "Нямата жена" познавам много добре, но се страхувам, че може днес да прозвучи реакционно.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Осмива се бърливостта на жената.

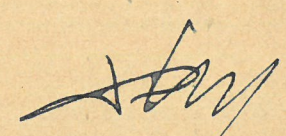
СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - "Волпоне" няма да събуди тоя смях, който ще събуди "Златната мина", но вместо занимателен смях с плоски духовитости, "Волпоне" ще раздруса публиката.

Ф. ФИЛИПОВ - С кой художник смяташ да работиш?

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - С Хозе Санча. Оставете ме да помисля още и утре да ви кажа коя от двете пиеси ще поставя, като с "Бай Ганьо" работата не изостава.

Ф. ФИЛИПОВ - Добре.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Ф. Филипов, гл. режисьор/

НАРОДЕН ТЕАТЪР "КРЪСТЬО САРАФОВ"—София

РЕШЕНИЕ, взето на заседанието
на ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ на 15. III. 56 г.

Работата над драматизацията на "Бай
Ганьо" и по мнение на постановчика Сърчаджиев е недооформена, за което е необходимо
още време. Театърът през м. май трябва да
излезе с премиера във филмала. Другарят
Сърчаджиев да се заеме с поставянето на
пиеса, по която той е съвсем готов и може
да я подготви в най-кратък срок. Такава
пиеса е "Волпоне" или "Златната мина".

Членовете на съвета се изказаха и по двете
те пиеси.

Другарят Сърчаджиев заяви, че най-бързо
може да постави "Волпоне", която пиеса се
включи в репертоара.

Художник на пиесата ще бъде Хозе Санча.

ДИРЕКТОР:

16. III. 56 г.